

Jubilanti

Oldřich Krejčí	6. 5. 1914	90 let
Olga Kutálková	15. 5. 1929	75 let
Pavla Procházková	24. 6. 1944	60 let
Ing. Josef Kučera	4. 7. 1929	75 let
Libuše Plívová	7. 7. 1919	85 let
Karel Martínek	7. 8. 1954	50 let
Mgr. Miroslav Pavlík	16. 8. 1919	85 let
Petr Kubiček	19. 8. 1944	60 let
Zdeňka Kristová	9. 9. 1944	60 let

Všem jubilantům přejeme pevné zdraví, hodně štěstí a spoustu příjemných chvil v kruhu přátel ze Slováckého krúžku.

Akce Slováckého krúžku

- 26. 5. beseda u cimbálu
- 16. 6. beseda u cimbálu
- 12. 6. setkání Slováckých krúžků Bratislava
- 3. 7. vystoupení souboru na Pernštejně

Výťah z Krúžkarských zvestí č.1/2004 Slováckého krúžku a Skaličanu v Bratislavě

V roce 2003 se soubor zúčastnil těchto veřejných akcí:

Fašiangový krajský večierok (jde o ples), Slovácký ples v Brně, Moravský ples v Praze, 5. vystoupení v Českom centre, stretnutí krúžků z Prahy, Brna a Bratislavy ve Znojmě, zájezd na 95. výročí založení SK v Brně, vystoupení na výroční schůzi ZO č. 6 Slovenského svazu telesne postihnutých v Bratislavě, vystoupení na fašankovém večeru v evangelickém centru Quo Vadis, návštěva Folklórnych zrkadlení se souborem Skaličan v DK Zrkadlový háj, účast na programu k 70. narozeninám paní Heleny Jurasové-Blahové v DK Zrkadlový háj, vystoupení v rámci Kultúrneho leta 2003 v Rajských Tepliciach.

Soubor se schází v jídelně Správy hotelových zariadení Doprastavu na Košické ulici, a to vždy v pátek. Termíny besed v roce 2004: 18. června, 10. září, 15. října, 19. listopad, 10. prosinec. Největší akcí roku 2004 má být setkání krúžků z Prahy, Brna a Bratislavy.

Vedle muziky (Fajkus, Petratur, Kučerová, Vavro) vznikl v roce 2003 Mužský zbor Slováckého krúžku a Skaličanu, který se schází každý čtvrtek v jídelně Doprastavu na Mlynských nivách 68.

VL

Milí krůžkaři,

můj plesový svátek už je dávno za námi. ale já jsem neměl příležitost poděkovat za to, že jste si na mne vzpomněli. Skoro polovina z vás byla vynikajícími gratulanty s překrásnými dárky. nad nimiž, když byly vystavené. srdce plesalo. Je pravda, že někteří na mne pozapomněli, ale už teď slibují, že se příště polepší.

Avšak tím, že mnozí z vás dali ne jeden, ale dva, čtyři, pět, ba až deset, čtrnáct dárků (oh, toho dobrého vína od Jarka Nešpora a uja Faja, který k pěti lahvičkám přidal ještě pět balíčků travního semene), tak suma sumárum to v tombole vypadalo, jako by na mne nezapomněl žádný.

Objevili se i velmi vzácné dárky, např. kávové soupravy od Ludka Pecha nebo od paní Plíkové nebo malovaná souprava na burčák od Evy Podbrdské ; samozřejmě za srdce chytající obrázky od našich maláreček Růženky Krčmářové a Zdeničky Kristové.

Kdybych měl jmenovat všechny dárky, které si zasloužily obdivu, nebyl by Krůžkozor o ničem jiném. Proto mi dovolu,te, abych uvedl pouze jména těch krůžkařů a mých příznivců, kteří si na mne také vzpomněli. Jsou to:

D'Ambrosovi, Andrýsková, Beránek, Bízová, Bohunková, Bulíčková, Ing. Burša, Mgr. Čizmař, Divišová, Dokoupil, Ing. Donné, Dostálovi, Emmerovi, Filová, Formánková, Guryča, Hebronovi, Hégr, MUDr. Hull, Hůsková, Charuzová, Chmelařová, Janošíková, Jurčová, Juriga, Juzovi, Karolčíková, Ing. Kašník, Ing. Konečný, Ing. Kopřiva, Kouřilovi, Kovářik, Kratochvílová, Krejčí, Ing. Kroulík, Křivánková, Kubicovi, Kučerovi, Kůrečka, Linhartovi, Mačalíková, Mádlová, Macháčkovi, Ing. Maňas, Matuš, Moštěk, Musilovi, Neruda.

Ing. Novotný, Mgr. Pavlíková, Pazourková, RNDr. Pešková, Podhorányi, Pokorných, MUDr. Poláková, Procházková, Rampula, Rašticovi, Rosenbergová, Řiháková, Saul, Sekerková, Mgr. Severin, Skalníková, Slavíková, Ing. Smělík, Sýkorovi, Stáncovi, Ing. Škollová, PhDr. Štěpánek, Ing. Šumbera, Švandová, Šebesta, Ing. Vala, Veselých, Veškrnová, Ing. Viktorin, Ing. Zablitzký, Ing. Zamykal, Zicha, Zichová, Mgr. Zobačová.

Vám všem vzdávám dík.

Děkuji též všem organizátorům mého svátku, zvláště těm stálícím, které samy svou pomoc nabídnou, jako jsou Majka Dvořáková, Zdenička Veselá, Ing. Ja: Emmer, Jožka Dokoupil, Roman Krejčí, Anička Formánková a Mimča Bulíčková. Kromě členů výboru, pro něž je pomoc samozřejmostí, spolupracovaly též RNDr. Marcela Linhartová, Zdenka Křivánková, Miluška Karolčíková, Mirka Skalníková, Majka Charuzová, Ing. Honza Privaračák a Jirka Saul.

Ještě jednou všem děkuji

Váš Krůžek

Zpráva starosty Slováckého krúžku v Brně o stavu krúžku v roce 2003

Vážení krúžkaři,

podobně jako v minulých letech se pokusíme nastínit, jak jsme v minulém naplňovali naše stanovy, v čem jsme byli úspěšní a v čem máme rezervy. Leccos se nám podařilo, a to zejména v té činnosti, která by měla být našemu krúžku nejvlastnější, a totiž v činnosti spolkové. Oproti loňskému roku stoupl počet platících členů na 201. tedy o 30 příznivců, což ovšem není, vzhledem k tomu, kolik lidí chodí na besedy u cimbálu a kolik nových tanečníků je v taneční složce, zase až tak moc. Všichni naši příznivci by se měli stát platícími členy Slováckého krúžku, protože spolek žije také (a vlastně především) z příspěvků a jeho význam se, mimo jiné, měří i jeho velikostí. Kromě platících členů má krúžek i své členy čestné – jejich řady se rozrostly v loňském roce o Pavlu D'Ambrosovou, a je jich tedy čtrnáct. Pro pořádek si je dovolím vyjmenovat, protože mnozí z Vás je jistě ani neznají - jsou to Antonín Bartošík, Jan Beránek, Ladislav Bulíček, Marie Bulíčková, Zdeněk Fajbus, Hilda Hejná, Yvona Janošíková, Zdenka Jelínková, Oldřich Krejčí, Jan Miroslav Krist, Jaroslav Nečas, Rostislav Viktorin a Bohuše Pavlíková.

Každoročním vrcholem krúžkařské činnosti je bezesporu ples Slováckého krúžku. Vrcholem loňského roku ovšem bylo vystoupení k 95. výročí krúžku. O něm však až později. Loňský 53. slovácký ples se konal v sobotu 15. února tradičně v Kongresovém centru na brněnském Výstavišti. Byl ve znamení Podluží. Dechová hudba Bojané vedená Mgr. Stanislavem Esterkou byla dokonalá, zahrála, co si zpěváci a tanečníci poručili či zazpívali. nesazili se zalíbit úpravami skladeb populární hudby, jak jsme tomu byli v posledních letech svědky na minulých plesech. Samozřejmě, je-li z Podluží dechovka, musí odtud být i chasa obstarávající předtančení. Ta tentokrát přijela z Moravské Nové Vsi. A nebyla to jenom chasa, leč i mužáci z pěveckého sboru, zkrátka reprezentativní vzorek neoveského Slováckého krúžku. Předtančení, jehož program připravil člen našeho krúžku a zároveň bývalý stárek z Moravské Nové Vsi Jarek Nešpor, bylo vlastně podlužáckými hody v malém. Nechyběly úvodní hošije, nezbytná vrtěná a závěrečný verbuňk, to vše proloženo bohatýrským sborovým zpěvem mužáků. Neoveštanům k jejich vystoupení hrála mladá (možná by se dalo říci i dětská) muzika, vedená Janem Blažkem, jinak známým primášem cimbálové muziky Jožky Severiny. K slavnostnímu zahájení plesu patří neodmyslitelné defilé krojovaných návštěvníků. Nebylo jich málo, ale k počtům z dob, kdy na Slovácký ples jezdila chasa z celého Podluží a řada autobusů z Kyjovska, Brodska i Hradištska scházelo ještě hodně. K těm početnějším skupinám patřila chasa z Dolněmčí a Bánova, chybět samozřejmě nemohli Jundrováci (byť letos oproti minulým rokům slaběji zastoupení), Líšňáci a Lučina, krojově ples obohatila skupina z Podhorácka i jednotlivci z jiných míst (Hrušovany u Brna, Bohunice, Čejkovice.). Svoji přítomností také Slovácký ples poctili zástupci obou našich bratrských krúžků – z Prahy dokonce v čele se starostou Brunem Vogničem. Ples tedy byl úspěšný, a to jak společensky, tak finančně. Samozřejmě by se

však jen stěží mohl uskutečnit, nebýt obětavé práce mnoha členů výboru a krúžkařů na jeho přípravách. Jmenovitě je však třeba zmínit práci místostarosty ing. Rosti Viktorina, který zajišťoval prostory pro konání plesu, domlouval dechovku a měl na starosti také distribuci vstupenek. Tombola by se neuskutečnila, a ples by tak skončil ve finančním propadu, nebýt Bohunky Pavlíkové. K výzdobě sálu přispěl nemalou měrou také Zdeněk Fajbus a zapomenout samozřejmě nelze na naši hospodářku Romanu Ningerovou, která má s tím, jak se rozvíjí a košatí krúžkařské aktivity, starosti s krúžkovými financemi čím dál tím více. Je obdivuhodné, jak vše bravurně a s přehledem stihá.

Tím, co dělá krúžek krúžkem, jsou bezesporu besedy u cimbalu. V loňském roce jsme jich zorganizovali 10, navíc téměř všechny s nějakým programem. V lednu to byl již tradiční oharkový šmak, v únoru se uskutečnila fašanková beseda, v dubnu uspořádal mužský sbor tradiční košt vína. v květnu pak pokračovala naše snaha o naplnění osvětového poslání krúžku přiblížením dalších regionů, tentokrát mikroregionu Vracov, o což se zasloužila velkou měrou Eva Podbrdská. V říjnu se více než vyvedly krúžkové Havelské hody. Takovou návštěvu na krúžku z poslední doby vskutku nepamatuji. Beseda vánoční byla obohacena novým programem osvědčené již autorky Petry Haluzové, s níž krúžek také velice úspěšně vystoupil v kostele u minoritů a v dominikánském kostele v Uherském Brodě. Suma sumárum, s besedami a jejich náplní můžeme být více než spokojeni. Bohužel, stále trvá omezení ze strany klubu s tím, že besedy končí úderem desáté hodiny, kdy je zábava v nejlepším, a to nám může poněkud kalit radost, ukazuje se však, že dobrá spolupráce s vedením klubu umožňuje protahovat alespoň ty slavnostnější besedy, a těch už je dnes většina, takže krúžek omezeními v poslední době ani příliš netrpí.

Činnost krúžku v roce 2003 vyznačují dvě velké akce, které zdaleka přesahují běžný horizont krúžkařské činnosti. Tou první byla bezesporu návštěva krajanů z Banátu v dnech 30. 6.-4. 7. S její organizací bylo práce více než dost, a všem, kdo se na ní podíleli, patří veliký dík. Krajaný v Brně přijal náměstek primátora Slavotínek a také poslanci zahraničního výboru krajského zastupitelstva, kteří jim přislíbili i jistou pomoc. Nezapomenutelná nejen pro krajaný byla jistě i beseda u cimbalu ve dvoře minoritského kláštera, již umožnil farář od minoritů P. Řehoř Pisko. Pohled na ctihodné otce minority i děkana od svatého Jakuba v víru tance české krajaný, kteří již léta touží po českém knězi, jenž by jejich mládež vychovával, okouzli. Krúžek se tak díky kontaktům s českými krajaný v Banátě, ale také v Moldávii, stal neopomenutelným činitelem v kulturní péči o české krajané komunity a tato jeho pozice mu, doufejme, v budoucnu otevře leckteré dosud zavřené dveře.

Vrcholem činnosti krúžku v minulém roce byly bezesporu aktivity, spojené s 95. výročím krúžku. A nešlo zdaleka jen o monumentální pořad Modloslužebníci v Besedním domě. Již 21. května uskutečnil krúžek první představení ke svému výročí v Husovické aréně. Velice slušně navštívený pořad, který autorsky i režijně připravil ing. Zdeněk Fajbus, umožnil krúžku vyzkoušet si nejrůznější programové skladby na divadelním pódiu a byl dobrou předpremiérou listopadového pořadu. K akcí pořádaným v rámci oslav 95. výročí krúžku patřila

i beseda u cimbálu spojená s malým vystoupením na nádvoří hradu Veveří 30. května. Pořad Modloslužebníci v Besedním domě, to pak bylo něco, na co se jen tak nezapomíná. Přípravy na něj trvaly více než tři měsíce a stály ty, kteří se jich nejvíce účastnili, nemálo sil i nervů. Pořad autorsky i režijně připravil opět Zdeněk Fajbus, jeho dílčí části pak zajistili mj. Pavla D'Ambrosová, J. M. Krist, Jiří Raštica a Václav Štěpánek. Největší tíhu organizace pořadu na sobě nesl především místostarosta Zdeněk Fajbus, ale také místostarosta Rostislav Viktorin, Hana Macháčková, Bohunka Pavlíková, Václav Linhart, Božena Rosenbergová, Václav Štěpánek, stárci krúžku a mnoho dalších. Ženský sbor připravil drobné občerstvení, mužský pak víno. Mimořádné nároky kladl pořad na muziku vedenou Josefem Pokorným, která musela nacvičit písně pro všechny vystupující hosty, kterých nebylo nijak málo. Samotnému pořadu by se samozřejmě dalo leccos vytknout. většina nedostatků ovšem pramenila z toho, že pořad nemohl být dostatečně nazkoušen, vzhledem k tomu, že více než polovinu celého programu tvořila vystoupení pamětníků, kteří se dostavili až těsně před začátkem celé akce. Besední dům byl zaplněn do posledního místa, co víc, mnoho nad to poslední místo – takovou návštěvu tam jistě nepamatují, ohlasy na vystoupení, které jsem osobně slyšel, byly více než pozitivní. Domnívám se tedy, že s oslavami 95. výročí krúžku můžeme být spokojeni. Problémy byly poté s přesunem do vinárny Baroko a k minoritům, kde probíhala neoficiální část večera. Kritiky jsme se za to dočkali i v pražských vědomostech. Bohužel, s výjimkou stadionu není v Brně takového místa, kde by bylo lze uskutečnit vystoupení pro 500 diváků i následnou veřejnou besedu u cimbálu. Snad nám tedy spřátelené krúžky prominou tento nedostatek.

Součástí oslav 95. výročí krúžku bylo také vydání CD krúžku, na němž je zachycen průřez hudební historií krúžku. Největší zásluhu na vydání tohoto zvukového nosiče má čestný člen krúžku Jaromír Nečas, který ve zvukových archivech vyhledal staré nahrávky krúžku, z nichž nejstarší patří do let třicátých, na výběru novějších nahrávek se podíleli také Jan Miroslav Krist a Václav Štěpánek, který také napsal studii o hudební historii krúžku a CD redakčně a graficky zpracoval. Velkou zásluhu na vydání CD má bezesporu také dr. Karel Plocek, který zprostředkoval získání dotace z MK ČR a byl také producentem CD. K 95. výročí krúžku vyšla i brožura s texty přispívajícími k objasnění historie krúžku, již sestavil a zpracoval taktéž starosta Štěpánek. Konečně posledním velkým počinem krúžku bylo vytvoření nové videonahrávky krúžkařského souboru. K natáčení soubor připravili Zdeněk Fajbus a Jiří Raštica, Slováček pak Pavla D'Ambrosová, kteří také režijně vedli celé natáčení, jež zajišťoval Ing. Jiří Zablatzky. Na střihání filmu a jeho závěrečné redakci se pak podíleli J.M.Krist, Jiří Raštica, Jiří Zablatzky ml. a Martin Matuš.

To ovšem není vše. V minulém roce jsme hojně posilovali také naši souvztažnost s bratrskými krúžky z Bratislavy a Prahy. Začalo to, jako již obvykle, spíše symbolickou návštěvou plesu bratislavského krúžku v Záhořské Bystrici, jehož se tentokrát zúčastnili představitelé naší chasy, kteří o plesu také podali zprávu v Krúžkozoru. Své zástupce jsme měli i na plese pražského krúžku. Velice vydařené bylo také setkání krúžků. Psal jsem o něm podrobně v Krúžkozoru, takže jej netřeba příliš rozvádět. Bylo bohatýrské, jak co se týče zpěvu, tak

pokud jde o množství zkonzumovaného vína, jehož štědrým donátorem byl znojenský Znovín. Nevadilo proto ani, že setkání nebylo na Slovácku, ale ve Znojmě.

Rozrůstá se utěšeně také naše krúžková knihovna, k definitivní podobě se blíží i krúžkový archiv. To vše zásluhou knihovníka a archiváře J. M. Krista. Náš Krúžkozor, jehož jsme loni vydali tři čísla - 60. v březnu, 61. v červnu a 62. v listopadu, koncem roku proměnil redakci. Po J. Rašticovi, který se vrací do svého rodného kraje a loučí se tedy i s vedením krúžkového souboru, se práce na Krúžkozoru ujala nová redakce vedená Václavem Linhartem a Evou Podbrdskou. Věřím, že po překonání dětských bolestí, spočívajících zejména v malé zkušenosti s grafickou úpravou, vnese nová redakce do života Krúžkozoru novou krev a nový elán. Loňský ročník Krúžkozoru obsahoval řadu zajímavých reportáží, sondáží do historie krúžku a pokračoval i v představování jednotlivých národopisných oblastí Slovácka. Všem autorům, kteří berou tiskovinu krúžku za svoji a se svými názory do Krúžkozoru přispívají, patří velký dík. Možná je zapotřebí ještě více posílit i recenzní činnost zaměřenou na novou, národopisně orientovanou regionální literaturu, abychom tak náš krúžkový časopis přivedli k dokonalosti.

Zásluhou Zdeňka Kopřivy je krúžek také zapojen do moderního způsobu komunikace a propagace, neboť má svoji internetovou stránku, o níž se Zdeněk Kopřiva pečlivě podle možností stará a již aktualizuje. Řekl bych, že stránka je slušně navštěvována (k 21. 1. 6 744 návštěv) a stává se nepostradatelným prostředníkem krúžku u těch, kteří používají moderní komunikační systémy. Na našich webových stránkách lze najít i archiv Krúžkozoru, fotografie ze zajímavých akcí a řadu dalších potřebných informací. Adresa stránky zní www.kruzek.cz.

Suma sumárum. Lze tedy říci, že jako spolek Slovácký krúžek více než obstál. Tak bohatou činnost by nám mohla závidět i mnohá profesionální sdružení.

K činnosti Slováckého krúžku také neodmyslitelně patří krúžkařský soubor. Skládá se ze tří složek - taneční, mužského a ženského sboru a samozřejmě z muziky. V taneční složce je v současnosti aktivních 28 tanečníků a tanečnic. Složku do konce roku 2003 vedl ing. Jiří Raštica, který se ke konci roku poděkoval, neboť odchází z Brna do svého rodiště v Buchlovicích. V současné době je tedy taneční složka bez stálého vedení, v jednání je však několik jmen takže se domnívám, že hiát nebude příliš velký. V mužském sboru působí aktivně 17 zpěváků, při průměrné účasti 12 osob na zkoušce (umělecký vedoucí Josef Donné, hudební doprovod Jan Beránek, organizační vedoucí Václav Linhart) v ženském 16 zpěvaček (umělecká vedoucí Yvona Janošiková, organizační vedoucí Božena Rosenbergová) v muzice pak působí osm kmenových muzikantů (primáš Josef Pokorný) a několik nepravidelně docházejících hudebníků, hrajících zejména a v podstatě výhradně na besedách u cimbálu, popř. na některých výjezdech. V roce 2003 vznikla při krúžku také nová muzika, pro níž se vžil název Mladá muzika Slováckého krúžku a kterou vede primáš Jan Omasta. Jak se ukázalo na vystoupení v Besedním domě, muzika krúžku tedy má v současnosti k dispozici téměř dvacet muzikantů, což je více než v dobách její největší slávy na počátku 50. let, kdy muziku primášovali Luboš

Holý a Jožka Kobzík. Kromě toho má také krúžek svůj Slováček, jež vede Pavla D'Ambrozová, který má v současnosti 50 členů a muziku, již si vzal na starost Jan Beránek, čítající 6 muzikantů.

Pokud jde o vystoupení, je třeba zmínit to, které se uskutečnilo v Křenovicích 22. března při příležitosti výročí založení Křenováčku, vystoupení mužského sboru na přehlídce sborů u větráku v Kloboukách, vystoupení krúžku na evropském svátku hudby 21. 6. v Brně na pódiu na Veselé ulici. Jako úspěch si, myslím, lze označit i vystoupení v rámci XIV. folklórního festivalu Brno 2003, a to 29. 8. vystoupení mužského sboru v Bakalově sále a ve stejný den pak muziky, tanečníků a ženského sboru v řečkovické sokolovně, stejně jako vystoupení muziky, tanečníků a mužského sboru na Nové radnici 30. 8. Řadu úspěšných vystoupení měl také Slováček, který tak skutečně připravuje kvalitní dorost Slováckému krúžku a vychovává aktivní milovníky slováckého folklóru.

V loňském roce také krúžek absolvoval jeden krátký zahraniční zájezd na karneval v italském Nimis u Udine.

Nelze ovšem zapomenout také na to, že krúžek má proměně velký movitý majetek, který spočívá zejména v nástrojích - dvou cimbálech, třech basách a ve velkém množství krojů a krojových součástek, často velice starých a etnograficky cenných. Krúžek pro tyto předměty zajistil v kulturním domě na Charbulovce krojárnou, do níž měl být do konce roku přenesen veškerý krojový inventář a dokončena inventura, již dlouho odkládaná. Bohužel v této souvislosti musím zmínit, ač nerad, že předání krojů do krojárně a inventuru již více než rok brzdí a odkládá stávající krojová hospodářka Jiřina Kopřivová.

Na konec snad jen jedno postesknutí. Již několikrát se výbor krúžku pokoušel rozšířit své řady o další členy, kteří by pomohli při organizování krúžkových akcí. Vždy však neúspěšně. Nově zvolení členové se většinou po první schůzi již nedostavili, omlouvajíc se nedostatkem času a přepracovaností. Chtěl bych tu říci, že přebytkem času ve výboru netrpí nikdo. Všichni členové výboru svou práci dělají ve svém volném čase, který ubírají svým rodinám, odpočinku, často i na úkor dalších povinností. Buďte tedy pro krúžek něco chceme dělat, nebo ne. Je samozřejmě snadné přicházet pouze na besedy, bavit se a kritizovat z bezpečné vzdálenosti od organizace krúžkové činnosti. Apeluji proto na všechny z vás, kteří nejsou s něčím v krúžku spokojeni – přijďte a zapojte se do činnosti výboru, třeba jen na jednu akci, na které vám záleží. Jen tak budete s činností krúžku spokojeni, jen tak bude krúžek prospívat. A nemáte-li na to sílu nebo čas, nebo nechcete-li, pak mlčte. Kritika z vaší strany pak není poctivá. Krúžek je dobrovolný spolek, nemá profesionální zaměstnance, všichni to, co dělají, dělají, jak nejlépe umí, a především ve svém volném čase. A činí tak s přesvědčením, že, snad, slouží slováckému folklóru.

Na závěr mi za sebe, výbor a všechny krúžkaře zbývá upřímně poděkovat všem, kteří se na úspěšné činnosti krúžku, na získávání finančních prostředků pro jeho hladký chod, na přispění do plesové tomboly, na organizaci zájezdů i na organizaci vystoupení podíleli. Kdybych všechny vyjmenovával osobně, určitě bych na někoho zapomněl a vyvolal zlou krev. Proto to nedělám. Ostatně, děláme si to vše pro sebe. Ale nejen pro sebe - především pro pěstování, udržování a rozvíjení slováckého folklóru. A ten za to stojí.

Rozhovor s Oldřichem Krejčím

Vzácné životní jubileum Oldřicha Krejčího, čestného člena Krůžku, který se 6. května dožil devadesáti let, připomínáme rozhovorem o jeho životních osudech a činnosti v Krůžku. Protože je rozhovor velmi obsáhlý, uveřejňujeme dnes (poněkud zkráceně) část, v níž popisuje svůj vstup do Krůžku a své počátky v něm. Další části budeme uveřejňovat postupně a celý rozhovor je uložen v archivu Krůžku. Rozmlouval, zaznamenal a pro Krůžkozor upravil J. M. Krist.

Pokud vím, tak jsi Svatobořák, tvůj otec byl tesař, jsi ze čtyř dětí a vyučil ses, čím?

Učil jsem se ve Svatobořicích, tam byla továrna nějakého Viktorina, rodáka ze Stavěšic. Protože se u nás stavěla dráha 1910, aby byl u dráhy, postavil si fabriku ve Svatobořicích. Zaměstnávala kolem 200 lidí. Tam jsem se začal učit strojním zámečnickem, ale jenom půl druhého roku, a potom mně otec prostřednictvím inženýra Moravanského z Nětčic zajistil místo ve Zbrojovce. Tam jsem se doučil, pak pracoval až do vojny, kam jsem narukoval roku 1936, a po ní jsem znovu nastoupil do Zbrojovky a byl tam až do 48. roku.

Když jsi tedy byl v Brně, jak jsi našel cestu do brněnského Krůžku?

Ta cesta do Krůžku byla složitá. Ještě než jsem přišel do Brna, tak tady studovali Svatobořáci, Karel Bimka veterinu a Franta Rubecký medicínu. Bimkovi, jeho matka, otec padl v první světové válce, měli grunt blízko nás, vzdušnou čarou asi 200 m. A Karel Bimka si na sobotu a neděli pozval studenty. Pozval je z kamarádství, většinou to byli Bulhaři. Někdy pomáhali na poli a večer po práci sedávali na mostku, který byl na potoku vedle jejich domu, a zpívali písničky. Já jsem poslouchal a neusnul dřív, dokud neskončili zpívat. Moje sestra studovala na pedagogické akademii v Brně, s Karlem Bimkou a Frantou Rubeckým se stýkali a všichni chodili do Krůžku. Často jsem slyšel: v Krůžku to bylo tak a tak a v Krůžku jsme to zpívali tak. A to jsem o Slováckém krůžku slyšel poprvé. Ale když jsem byl v Brně, sestra mně říkala, i Franta Rubecký: Pojď do Krůžku. Ale já jsem byl ostýchavý a považoval jsem Krůžek za spolek intelektuálů, studentů a vzdělaných lidí. A přece jednou, na fašank roku 1935, mě Rubecký se sestrou – ta přijela tehdy zvlášť i s mojí druhou sestrou v kroji – přesvědčili, že jsem tam přišel, bylo to poprvé a taky naposledy před vojnu.

Kdo tam tehdy v Krůžku působil a jaks působil v Krůžku ty?

Když mě Rubecký přivedl do sloupového sálu, tehdy v tom 35. roce, to mně nevytlačí z paměti do smrti. To bylo pro mě něco ohromného. Muzika, lidé v krojích... Rubecký byl tehdy stárkem, tak mě vedl hned ke stolu, kde už seděli

bratří Filipoviči. Já jsem jich znal, protože byli už jedenkrát u nás na hodech ve Svatobořicích. Tak se mě ulevilo, že tam nejsou jak v trní, a sledoval jsem to. Tehdy v Krůžku převládalo Hornácko a Podluží. Kyjovsko nebylo zastoupené. Tam byly v našem kroji jen moje sestry, Bimka a ten Rubecký. A z Kyjova vůbec nikdo. Takže utkvěli mně v paměti: Švirga z Lanžhota, Prášek z Kušova – on neříkal z Kuželova, ale z Kušova – a ještě někteří další, a profesor Kolaja, protože ten chodíval k mé matce, když psal o nářečí slováckém. Chtěl, aby mluvila tak, jak se mluvilo, když byla mladá. Namluvila texty, které potom uvedl ve svém jazykovědném díle. Z vojny jsem se vrátil v 39. roce, to bylo asi 24. února. A hned jsem si našel byt, bydlel tam také jeden montér z První brněnské a vykládal mně, že už toho jezdění po světě má dost, že už se chce usadit trvale. A poslouchal často úřední německou stanici, která vysílala zprávy z německého štábu. Jedenkrát mně vykládal, že hlásili, že v Brně Češi vyhodili po povětrí Německý dům a že v Jihlavě vyvraždili 200 Němců. A on říkal: Já tady nebudu, přece jenom pojedou ven. A odjel na montáž nějakých zařízení První brněnské někde do Persie. Už sem ho neviděl. Já jsem začal pátrat po Slováckém krůžku. Na České byla skříňka, kde bývaly krůžkařské oznámení. Když jsem tam přišel - asi půl roku stará vývěska. Ale asi za půl roku, jsem tam viděl, že Slovácký krůžek opět naváže na své tradiční schůzky a na Stadioně. Tak jsem tam začal chodit a v 41. roce na fašank, když se verbovalo, jsem neodolal a taky jsem zkusil verbovat a za sebou uslyšel hlas: hledáme stárka a tady ho máme. Pak jsem se dověděl, že to říkal Křapa. A na valné hromadě Sušil mě navrhl za stárka. Tenkrát ale bylo v Krůžku málo lidí, jenom ti stařešínové - Budík, Prášek, generál Hudeček, Alfréd Vondráček a řada dalších. Tak jsem byl stárkem a potom se oznámilo, že se Krůžek bude scházet pravidelně a vyzývalo se, aby se všem známým oznámilo, aby začali chodit do Krůžku. Tak se začal Krůžek zmáhát, že se to rozmohlo do velikých rozměrů.

Děkujeme

Každá spolková či jiná dobrovolná činnost je závislá na „hybatelích“, jedincích, kteří společnému konání věnují svůj čas, energii, talent a vědomosti ve větší míře, než ostatní, a takto společné dílo udržují a tlačí k dalším, obvykle vyšším, metám. Náš Krůžek má to štěstí, že se v něm vždy takoví jedinci znovu a znovu nacházejí, vzdor častému střídání nejmladšího a proto většinou nejagilnějšího členstva.

K těmto „hybatelům“ již několik let patří manželé Ing. Jiří a Mgr. Lenka Rašticovi. Jura přišel do Krůžku z Buchlovic někdy v roce 1990, i když formálně se stal řádným členem až 1. prosince 1994, a zasloužil se o něj mnohostranně. Několikrát stárkoval, vedl nácviky taneční skupiny a vytvořil v ní vlastní choreografie, léta byl redaktorem Krůžkozoru a postaral se o jeho dodnes používaný kabát, tedy obálku a grafickou úpravu, byl hybnou pákou košťů slivovice, spoluvychovil několik propagačních letáků, rozhodující měrou se podílel na podobě propagačních videokazet Krůžku a Slováčku, které vyjdou

v nejbližších dnech. úspěšně a dlouho působil ve výboru Krůžku se všemi starostmi, které to přináší. V organizačním štábu brněnského folklorního festivalu nejenže zastupoval Krůžek, ale několik let vykonával nelehkou funkci ředitele propagace festivalu (i to je, nehledě na honosný název, funkce nehonoraná, byť velmi pracná). A po celou tu dobu byl stále aktivním členem Folklorního studia v Buchlovicích.

Lenka, rozená Šebestová, přišla do Krůžku ze Svatobořic koncem roku 1995 (oficiálně byla přijata za řádnou členku 9. ledna 1996), několikrát stárkovala, podílela se na nácvicích v taneční skupině a zejména na přípravě, programové a výtvarné náplni několika krůžkařských hodů. Projevovala zájem o krojové vybavení Krůžku, zejména o regionální čistotu krojů kyjovských a v současné době spolupracuje na vytváření systému péče o kroje, které jsou krůžkovým majetkem. Poté, co vstoupila do manželství s Jurou, mu nepochybně byla nápomocna v jeho aktivitách.

Možná, že jsem ve výčtu krůžkařské práce obou manželů na něco zapomněl, ale snad mi to prominou. Proč však o nich dnes píší? Loučí se s aktivní prací v Krůžku a koncem června se stěhují do Buchlovic, do vlastního domu, který si při tom všem, při svém zaměstnání a založení rodiny vybudovali. Nepochybují o tom, že se s nimi vlastně neloučíme – přecházejí jen do kategorie „krůžkař mimo aktivní službu“ - a že se s nimi budeme jistě často setkávat jak při kosení luk, setkání pěveckých sborů a dalších akcích buchlovického Folklorního studia, na Slováckých plesech a setkání krůžkařů i na folklorních festivalech a jiných národopisných akcích. A za všechno, čím se zapsali do historie Krůžku, jim vše děkujeme.

J. M. Krist

Vzpomínka

Dne 30. 3. zemřela paní Kateřina Sekerková z Velké nad Veličkou.

Celý život se věnovala hornáckému kroji, jeho zachování a obnově; spolupracovala i s naším souborem. Obsáhlejší článek věnovaný její osobnosti přineseme v příštím Krůžkozoru.

Koza sa nažrala a vlk ostal celý II.

Každý z vás si řekne, copak se asi může ukrývat pod tak zvláštním nadpisem. No, nic víc a nic míň než článek z plesu našeho bratrského Bratislavského krůžku. Význam tohoto nadpisu pochopíte asi až po přečtení celého článku.

A tož, Bratislavský krůžek má ples a tak proč se tam nevypravit. Řešíme to v taneční složce. Zájemců by bylo aj dost, ale vyvstává problém číslo jedna, jak se tam dostat a kdo všechno pojede. Tento problém byl nakonec vyřešen až v předvečer plesu. Jedeme na vypůjčeném „Francouzském lvu“ a jede nás „pouze“ sedm (já, Martin, Balváneek, Jiřík a jediné zástupkyně „něžného“ pohlaví, Lucka a Kačenka), což je, i co se týče pohodlí, tak akorát. Ale mně samotnému to za volantem vůbec nevádí a ani Martin si nestěžuje. Zaujal opět místo navigátora. Abych řekl pravdu, tvoříme s Martinem v tomto již dosti zkušenou dvojici.

Vyrážíme z Brna ze známého výchozího bodu u hotelu Grand směr Záhorská Bystrica. To byl náš lev akorát nažhaven na náročnou, ale velice příjemnou cestu. Frčíme si to po dálnici směrem na Břeclav, kde na nás čekali páni celníci (byly tam i slečny). Po úspěšném propašování veškerého nákladu jsme si hodili zastávku na nákup dálniční známky a protažení ztuhlých těl. Sláva, vyřízeno, jedem...po 10 km...sakryš, něco nám chybí, rychle zpátky. To nebylo tak jednoduché, protože první sjezd je až uMalacek. Tam obrátka o 180 stupňů a za chvíli jsme byli opět v rodné zemi, a po chvíli další obrátka směr Slovensko. Vše se našlo, a proto jsme mohli pokračovat v naplánované cestě.

Po cestě je naplánovaný oběd u Lenky ve Stupavě. Byli jsme vřele přivítáni a už se snášelo na stůl. Všichni jsme se velice dobře najedli a přicházela na nás poobědová únava. Nic, věci vstávat, jede se na Děvín (měli jsme s sebou průvodkyni). Cestou jsme zvládli obdivovat i novou fabriku automobilky Volkswagen. Prošli jsme se kolem Dunaje a z hradu jsme se pokochali výhledem na soutok Moravy a Dunaje. Další naše kroky vedly do Bratislavy (tu jsme měli taky průvodkyni, tu samou). Prošli jsme pár památek a abychom se neunavili, šli jsme se občerstvit. Samozřejmě že čím jiným, než pravou slovenskou borovičkou. Z Blavy zase do Stupavy, kde jsme si všichni dali příjemnou siestu a pak do krojů a na lva.

A nyní už Záhorská Bystrica. V čase našeho příjezdu tam ještě mnoho lidí nebylo, ale starosta nás ubezpečil, že se to sejde. A měl pravdu, do půl hodiny byl sál skoro plný. Průvod krojovaných a vítání hostů, potom vypuklo veselí a tanec. A nyní k tomu názvu. Ony holky jsou takové tancechtivé, že musí protancovat celý večer. No a my „chlapi“ si musíme aj někdy pokecat a popít. Takže jsme se v tancování střídali. No a holky byly spokojené a my taky.

Ale eště k plesu. Starali se o nás jak v bavlnce. No a každý si chtěl s nama povykládat. Vypadalo to tak, že u našeho stolu seděl skoro furt nějaký jinší „starší“ Bratislavák. Prostě jsme utužovali bratrské vztahy. Dalo by se toho napsat o samotném plese ještě mnoho, ale to by byly pouze mé nebo naše zážitky. Prostě byla to paráda a už se těšíme až přijedou Slováci na náš ples, abychom jim mohli jejich pohostinnost oplatit. A tak nám tam čas nějak strašně rychle uběhl. Najednou bylo půl čtvrté a my jsme museli vyrazit k domovu.

Nastalo veliké loučení a odchod. Po vyjití z kulturáku nás obstoupila mlha jak rozlité mléko. Na zpáteční cestě jsme se chystali zase po dálnici, když už máme tu dálniční známku, tož at jí řádně využijem. Ze zpáteční cesty neměl skoro nikdo nic. Vzadu se spalo a ve předu bylo vidět velké..., teda mlha. Dohlednost tak 50 metrů. Akorát sem tam nějaký ukazatel, že je sjezd z dálnice. Opět hranice, nebudem nikoho budit, nějak projedem, pasy mám. První v Brně vysedala Kačenka, dalsí na pořadu byl Martin, pak Balvánek a Jiřík. S Luckou ještě dáme napít vyžínivělému lvu, vystupuje i ona a já si v klidku jedu na privát a do postele. Příště tam vyrazíme opět, ale chtělo by to jiného řidiče, větší partyju a někde nějaký nocleh.

Uvidíme příští rok.

>Z<

Nové směry ve Slováckém krúžku.

Jak si již čtenář zajisté povšiml, v řadách brněnského Slováckého krúžku se v posledních letech vytvořila silná skupina krúžkařů - běžkařů. V době probíhající plesové sezóny se dokonce objevilo na lednové besedě více zájemců o účast na akci „Po stopách Zlaté lyže“ v krajině Bohuslava Martinů a Vítězslavy Kaprálové, než zájemců o současně zajišťované zájezdy na tradiční plesy pražského Slováckého krúžku (19 zájemců) a bratislavského Slováckého krúžku (1 zájemce). Tato skutečnost potěšila všechny sportovce a učitele tělocviku, méně již výbor krúžku. Zvědavému čtenáři mohu prozradit, že se rekrutovalo 28 zájemců o lyže z řad Slováckého krúžku. Proto byli pořadatelé akce nuceni vytvořit tři výkonnostní družstva se specializací:

družstvo „A“ - blázni a šilenci kroužící po frézovaných stopách rychlostí národního olympijského týmu.

družstvo „B“ - praví krúžkaři, kteří vyvíjejí obdobnou rychlost pouze při dojezdu k občerstvovacím zastávkám, zato však vybavení kvalitní slováckou pálenkou,

družstvo „K“ - běžkaři bez běžek, od kterých se neočekávají oslnivé sportovní výkony, ale kteří tvoří základ večerních seancí, mejdanů a rautů na ubytovnách týmu. („K“ podle kamaráda krúžkaře Z. Koprívy, který se však bohužel nedostavil).

Roztřídovací páteční běh na krátkou trať s aklimatizací týmu na čerstvý vysočinský vzduch byl stanoven stejně jako v minulých letech s nástupem u našeho penzionu "Ú pramene" ve Třech Studních. Trať vedla přes hospodu v Rokytně do Studnice a zpět. Studnice je nejvýše položená obec (784 m n.m.) na Vysočině a mimo svou malebnost je zajímavá i historií protifašistického odboje za II. světové války, kdy se stala sídlem velitelství partyzánů a je spojena se jménem manželů Musilových, aktivních účastníků 2. a 3. odboje. I přes to, že jsme ten den naběhali poměrně málo, svědčily o naší únavě večer při pivu v domácí restauraci zpívané táhlé písně a písničky western&country. Část týmu, zejména z družstva „A“, dokonce potupně zalezla do pelechů již po 22. hodině.

Ráno nás čekalo slunné, ale mrazivé. Rtuť teploměru na -20° působila dostatečně výmluvně. Jednotlivá družstva se po nezbytném ranním vyčištění

zubů slivovicí a po společné snídani samostatně vydala na výlety do okolí dle svých výkonností a zájmů. Nově byly navštívěny vzdálenější kouty vysočiny: Cikháň, Tisůvka, Velké Dářko. Opětovně byla pokořena nejvyšší kóta - Devět skal (836 m n.m.). Zde vrcholový oddíl ve složení Maňas, Vala, Dostál&dčera (kromě &dčera členové mužského sboru) za pomoci improvizovaných cepinů vystoupil na ledem obalený skalní masiv, aby provedl zápis do knihy návštěv skaliska a zazpíval písničku "Uderila skala".

Zcela jiný zážitek měla odnož družstva „A“ ve složení Linhart&Černá (kromě &Černá člen mužského sboru). Cestou na Velké Dářko přes Světnov se k této dvojici přidala fenka Čenda. Nedala se vypudit z prvního místa ve stopě dokonce ani pícháním bodce lyžařské hole do jejich zadních partií, čímž způsobila na rychlém sněhu nejednu nebezpečnou situaci. S dvojicí doputovala až do Tří Studní. Shodou okolností probíhal v okolí trénink závodů psích spřežení se základnou v hotelu Horník. Náš psi vytrvalec se přidružil k závodním psům a doběhl s nimi až do jmenovaného hotelu, kde se našel a počkal, až bude pánem nalezen, pohýčkán a odvezen zpět na rodný dvorec.

V nedaleké vsi Fryšava mezitím nacvičovalo družstvo „B“ důležité prvky branné výchovy - ošetření a odvoz raněného. Raněného dělala členka ženského sboru SK Žeňa, role záchránce se ujal zpěvák Mirek Hebron.

Nakonec však všechno dobře dopadlo, a protože si krúžkaři sáhli do svědomí a do domácích zásob, byly všechny zážitky promlety na mejdanu konaném v chatě č. 3. Vínka bylo dost, bylo v nejvyšší kvalitě, proto se hodně zpívalo a zvýšil se též podíl zpívaných slováckých písní, zejména o víně.

Jak hodnotit celou akci? Počasí jako na polárním kruhu, stopa a sníh ideální, sluníčko a dobrá nálada společně s dostatkem hudebních nástrojů a kvalitních moků zajistě pozdvihlo prestiž akce a snad zajistí i její opakování v dalších letech. Budoucnost pak ukáže, zda při rostoucím zájmu o lyžování na půdě Slováckého krúžku nebude vhodné volit místostarostu pro lyžování.

S ohledem na rostoucí počet lyžařů mezi folkloristy pořádá Folklorní sdružení ČR (letos 7. února) každoročně ples v nedalekém Žďaru nad Sázavou. V minulých letech byl pořádán, na popud našich dětí, maškarní ples na rybníku v Rokytně. Po propojení obou akcí se nabízí zcela nová tradice a to pořádání maškarních bálůna některém vodním díle (Velké Dářko, Medlov, Sýkovec). Tím získáme naši mladou generaci.

MD

HURÁÁ opět do PRAHY

tentokrát na Moravský ples v Národním domě na Smíchově dne 21. 2. 2004 na pozvání bratrského Slováckého krúžku v Praze. V autobusu se nás sešlo třicet nadšenců krojovaných i nekrojovaných, ve výborné náladě. Dobrá parta jako vždy. zpívat se začalo hned po výjezdu z Brna už v autobuse - prostě ladily se hlasivky. Do Prahy jsme přijeli v pohodě bez bloudění už hodinu před plesem a vyhnuli se tak pozdější únavě. Program plesu byl již tradiční, započal slavnostním defilé všech šestnácti zúčastněných krúžků. Pohled na překrásnou barevnost krojů byl nádhernou pastvou pro oči. Náš krúžek měl tu výhodu, že mohl při defilé zůstat na sále, a tak jsme viděli následující program a o nic jsme nepřišli. V hlavním vystoupení se vystřídali Hanáci Praha, Krušpánek a Valašská muzika, Rosénka, Trnka z Vyškova, Dúbrava z Valašských Klobouků, Slovácký krúžek v Praze a soubor Kopaničár ze Starého Hrozenkova. Všechny přítomné uchvátily nádherné tance i písně a účinkující po zásluze sklízeli potlesk. Představitelé pražského krúžku přednesli uvítací proslov i plamenný projev ke vstupu do Evropské unie s vážným upozorněním nabádajícím k zamýšlení nad žádoucím zachováním české identity a folkloru v naší zemi. Přesto, že jsme byli připraveni i s dárkem oficiálně poděkovat pořádajícím za pozvání, Pražáci nepřipustili od souborů žádné formality. Krásný obrázek tančícího páru sponzorsky darovaný naší členkou, akademickou malířkou Růženkou Krémařovou, a typickou pálenku z brněnských sadů jsme tedy předali v pracovním salonku SK Praha. Velmi příjemným překvapením pak bylo, že nám Pražáci umožnili nejen vstup na ples zdarma, ale i přispěli na úhradu autobusu, za což jim patří náš dík. Uvítání bylo zakončeno neoficiální moravskou hymnou Moravo, Moravo, zpívanou všemi.

Náš krúžek se pak zúčastnil programu na hlavním sále, který pokračoval zpíváním sborů. Zpívali jsme od srdce a rádi, a sklídili zasloužený potlesk. Ve zpívání jsme pokračovali ve foyer, přilehlém salonku i spodním sále. Na hlavním sále hrála dechová hudba Podlužanka z Tvrdomic a v dalších prostorách několik cimbálových muzik. Veselo bylo všude a zapojit se mohl každý, jak chtěl. Naši zpěváci toho opravdu využili a krásně si pozpívali sami i spolu se Žďaničáky. Srdečná zábava pokračovala do ranních hodin a my protentokrát neutikali

dříve, ale odjížděli až v poctivých 2:30 z Prahy. Měli jsme dušičku v peří, ale velmi rychle studené nohy, protože nám netopil autobus. Takže nám zamrzly i písně na rtech a kdo mohl, rychle se uchýlil k zasluženému spánku. Sláva i řidiči, že neusnul a bez úhony nás dovezl zpět do Brna právě včas na ranní rozjezdy.

Přece jen nám však zůstala v dušičkách troška závisti nad nádherou Moravského plesu v Praze. Nejen proto, že jej Pražáci umí skvěle zorganizovat i pro veřejnost a získávat tak pro folklor další příznivce, navíc v prostředí velkoměsta, kde je tolik forem špičkového umění a které folkloru zrovna moc nefandí. Ale i pro jejich schopnost získávat bohaté sponzory (či nevíme, jak jinak získávají peníze), neboť bylo jednoznačné, že finanční nouzi očividně netrpí, spíše naopak. Zřejmě jsou v Praze bohaté české firmy, které mají z čeho odepisovat své sponzorské dary. Takže trochu zamyslení na závěr - jak na to? V Brně se nám firmy nejen nehrnou, ale snad tu bohaté české firmy ani nejsou. A vlastní členové pomoci také nemohou, neboť nezaměstnanost již kosí i v našich řadách, a to zrovna u těch nejšíkovnějších. Jiní pilně pracují, ale pouze za minimální mzdu, a studenti i důchodce raději nechme na pokoji. Tak co? Vydrží nám láska k folkloru, udržování a obnova krojů, písně na rtech a úsměvy, i když nám bude čouhat sláma z bot a zůstanou nám jen doškové střechy (a jen aby ty byly)? Vítáme všechny a každého jednotlivce krojovaného i nekrojovaného, ale s dobrým nápadem, jak na to... Přece to nevzdáme!

Zpěvulenka Božena Rosenbergová

Fašanku, fašanku aneb Slovácký maratón

Silvestrovské bublinky už dávno vyprchaly, a tak jsme si řekli, že fašank je taky jen jednou za rok, tož proč si ho neužít opravdu pořádně. Ať máme na stáří vnoučatům co vyprávět. Celá akce začala v sobotu 21. 2. po ránu, kdy naše mobilní fašanková četa ve složení Luďa (vedoucí výpravy a řidičí), Balvánek (bernardýn se slivovicí), Lucka (zásobovací oddíl) a já vyrazila směr Vracov. Už u Hornbachu jsme začali testovat jakost a kvalitu zásob a v autě se rozvoněly tekuté hrušky. Ve Vracově u Petrželů jsme byli patřičně uvítáni, ubytováni, nakrmeni (už jste někdy jedli máčku z uzených sušených jitrnic - pohádka!) a oblečeni někteří do krojů, jiní (Balvánek) do koňa s jasně růžovým husarským kabátcem a šablí. Lucka dostala k manšestrákám aspoň lajbl a byla přes hlasité protesty donucena vybalit housle. To už se sešli muzikanti i tanečníci a mohlo se vyrazit. Před domem krásně svítilo sluníčko a zdálo se být celkem teplo, ale po chvíli se přihnaly mraky, začal foukat ostrý vítr - no kosa jak sviňa, prsty přimrzaly ke hmatníku a smyčec byl co chvíli odfouknut v dál. Zahřívali jsme se, jak se dalo, převážně slivovicí, ale ani „tekutý svetr“ moc nepomáhal. Ale hrálo se a zpívalo na celou dědinu. Po návratu k Petrželům jsem padla jak zabitá, takže až ráno jsem se dověděla, že Balvánek s Luckou jeli ještě do Vacenovic na krojový ples, kde v turistickém oblečení působili docela rozruch.

Na další den jsme vyrazili směr Hornácko. Nejprve se ubytovat na Vápenky (po kolena sněhu!) a pak zpátky do Velké hledat fašancáry. Kroužíme kolem, napínáme uši, ale bezvýsledně. Ptáme se jedné domorodky s náušnicí v nose, ale ta na nás hledí jak černoch na zamrzlý kýbl, snad ani neví, že je fašank. Tož co – navštívíme paní Sekerkovou. Krátká návštěva se nám trochu protáhla, takže až po čtvrté vyrazíme na další okružní plavbu. Tentokrát už úspěšně – našli jsme partu muzikantů a tanečníků z Veličky. Chvilku jsme si s nimi zahráli, jenže – je jich strašně moc (snad patnáct muzikantů), všichni už jsou docela na šrot a každý hraje něco úplně jiného. Rádi proto přijímáme návrh Tondy Vrby a přesunujeme se do Hrubé Vrbky, kde chodí muzika Petra Mičky. Tentokrát je to parta poskládaná ze „zbytků“[©] několika různých muzik. Peťa se na nás sice divně dívá a má i jakési poznámky (nevím, jestli mu vadí, že jsme v civilu, nebo že někteří jsme ženské), ale jelikož jsme zdravě drzí, ignorujeme ho a přidáváme se k muzice. Díky tomu máme možnost poreferovat o na Hornácku naprosto nevidaném jevu – kromě Břeti Rychlíka se nikdo, ani během obchůzky ani poté v hospodě, neopil. A to jsme prošli ještě aspoň dvacet baráků! Vajíčka na špeku byla vynikající a hospodou až skoro do půlnoci zněly sedlácké i táhlé, ale většinou ty neznámé a neozpívané. Mezi hraním jsme se seznámili s houslistou Karlem Zykmundem, který se rád nechal přesvědčit, aby dojel v pondělí na naši besedu – když už jede do Strání, tak to může vzít zkratkou přes Brno, ne? Domluveno, kontakty zapsány, ideme spat.

Ráno – teda hornáckého času, po našem v jedenáct – sjíždíme zase dolů do Velké, jestli už někdo nechodí. Jenže z oblohy padá cosi mezi suchým deštěm a mokrým sněhem a před kulturákem je jenom pár otrávených muzikantů z Veličánku, tož dneska asi nic. Radši zalezeme do hospody a po obědě hurá dom, nachystat kroje a těla na večer.

Po příchodu na besedu dostáváme zprávy, že bylo na hlavním nádraží spatřeno individuum v hornáckém kroji. To nemůže být nikdo jiný než Karel! Dorazil vzápětí, vybaven pouze základními životními potřebami – krojem (na sobě), houslemi, lístkem na vlak, půllitrem slivovice a přítelkyní (ta měla kroj v kufru). O besedě se nebudu nijak zvlášť rozepisovat, protože většinou jste tam byli, a kdo ne, ten má prostě smůlu. Jen ve stručnosti: po komponovaném pásmu ruských písní, tanců a poezie na počest narozenin Honzy Beránka (autor ujo Fajo), po předvedení hornácké obchůzky a po pochování basy jsme se odebrali domů, abychom nabrali síly na úterý.

Na besedě: sovětští národní umělci s oslavencem

Ráno je nádherné počasí, slunko usilovně svítí a všude leží nový sníh. Díky drobným organizačním problémům vyrazila mobilní fašanková četa až kolem poledne, tentokrát ve složení Balvánek (velitel vozidla), Luďa s basou, já a Karel (přítelkyně někam zmizela, prý do školy). Cestou jsme se ještě stavili v Dolněmčí pro Matuša a po nezbytném pohárku slivovice a talíři božích milostí jsme dojeli do Strání. Karla jsme vysadili na srazu s partou fašancárů, se kterými byl domluvený, a my ostatní jsme se vydali hledat Pavla Popelku. Brzo jsme zjistili, že ptát se ve Strání na Popelku je asi stejně platné, jako kdybychom se v lese zeptali, jestli je tu někde nějaký strom. Tak už jsme jenom bezcílně bloumali nahoru a dolů po dědině, kochali se zimní krajinou a marně špicovali uši, jestli neuslyšíme zpěv. Byli jsme i v několika hospodách, a nikde ani noha, až asi v šest večer jsme potkali tu Karlovu partu. Asi sedm podšablárů, kluk na harmoniku a Karel na housle. Tak jsme usoudili, že Pavla Popelku už asi nenajdeme, Luďa si skočil do auta pro basu a přidali jsme se. A nemohli jsme udělat líp – báječně jsme si zahráli a zaspívali, Vašek Popelka (to je ten harmonikář) nás naučil jejich písničky a my jeho zase ty naše. Pochodili jsme po dědině, po všech hospodách a po desáté jsme skončili na Zámečku. Tam jsme (konečně) narazili na Pavla Popelku, kterému se ale zjevně nechtělo hrát, a na Vlastu Grycovou, které se naopak velice chtělo zpívat. Skoro hodinu jsme jí hráli ke zpěvu (divím se, že to vydržela©) a ani po jejím odchodu nás to nepřestalo bavit, takže o půlnoci jsme se jen neradi sbírali k odchodu. Karel, stále ještě

v kroji, si šel chytit nějakého stopa a my ostatní jsme se ponořili do mlhy směr Brno.

Co dodat? Máme spoustu zážitků, pár nových písniček, několik nových kamarádů a obrovskou chuť za rok si to zase zopakovat!

-ef-

Strážnické soustředění očima nováčka

Začínal se zrovna třetí měsíc mého působení v taneční složce Slováckého krůžku a já si říkala, mám do té Strážnice vůbec jezdit, když ještě v souboru nikoho pořádně neznám? Zvědavost mi ale nedala, a tak jsem v sobotu 3. dubna přece jen vyrazila na Charbulku, odkud se v osm hodin ráno mělo vyjíždět. Říkám mělo, protože v osm zel autobus stále ještě prázdnou a moje nervozita pramenící z očekávání toho, co se bude dít, začínala dosahovat bodu varu. Když jsme ale o půl hodiny později konečně vyjžděli (tzn. na svém místě seděla už i poslední opozdilkyň Markétka Zichová, která si musela naskočit do už rozjetého autobusu) a autobusem začaly kolovat lahve s vínem a slivovicí. Ke kterým se brzy přidala i muzika a zpěv, začalo mi cosi našeptávat, že na tento víkend ještě dlouho nezapomenu...

Do Strážnice jsme dorazili někdy kolem desáté hodiny. Naše první kroky vedly do dílny lidového řezbáře pana Gajdy. Pan Gajda nám ukázal nejen svá díla – vyřezává hlavně betlémy, ale také svůj velmi citlivě vystavěný vinný sklep. Co jsem na něm ale jako „děvucha z Prajskej“ (tzn. z chladného a odtažitého Slezska) ocenila přece jen nejvíc, byla jeho pro moravské Slováky tolik typická bodrost. Od dílny pana Gajdy jsme se vydali ke Skalické bráně, kde na nás čekal známý etnograf a archeolog a pro tento den také náš průvodce Strážnicí doktor Pajer. S ním jsme se vydali na obhlídku Starého města, navštívili barokní kostel Nanebevzetí Panny Marie a nakonec se prošli i po nádherném židovském hřbitově. A protože pan doktor působí v současné době také jako správce tohoto hřbitova (bydlí totiž v jeho bezprostředním sousedství a jeho dům stojí na místě židovské lázně – mikve), dostalo se nám jedinečné šance nahlédnout do právě rekonstruované synagogy.

Poté, co nás pan doktor opustil, jsme si všechny nově nabyté vědomosti vyrazili ještě shrnout do strážnického Městského muzea. Pak už následovalo ubytování ve strážnickém autokempu a po vydatném obědě jsme se pomalu začali vypravovat na společný nácvik se zdejším souborem Žerotín. Pod vedením velmi energické umělecké vedoucí Žerotína jsme se za tři a půl hodiny stihli naučit strážnické a petrovské danaje a několik místních žertovných pásem. Zhruba někde tady, jak jsem si později uvědomila, začala má souborová zkouška ohněm, při které se mělo ukázat, jestli do Krůžku patřím nebo ne.

Začátek této zkoušky byl velice příjemný. Při nácviku jsem si totiž uvědomila, že je to vlastně poprvé, co se něco učíme všichni společně a já tudíž nemusím sama dohánět cosi, co už všichni kolem mě dávno znají. Během besedy u cimbálu, kterou pro nás Žerotín připravil na sobotní večer do místního Domu dětí a mládeže, už ale začalo jít do tuhého. Povzbuzení celodenním popíjením vína a

jiných pochutin jsme se brzy dostali do nálady, jakou jsem už dlouho nezažila. Téměř šest hodin většina z nás neopustila parket. Ještě teď, když si na to vzpomenu, mě začnou znovu bolet natažená lýtka. Stejně ale musím přiznat: stálo to za to!

Po krátkém a nepříliš vydatném spánku, což ovšem většině z nás nijak zvlášť nevadilo, jsme se v neděli ráno vydali na prohlídku Muzea vesnice jihovýchodní Moravy, které se – pozor! – toho dne otvíralo jen kvůli nám (bylo totiž ještě před sezónou). Když jsem po mírně vyčerpávající prohlídce skanzenu na chvíli usedla na lavičku, pochopila jsem, že mě čeká ještě jedna, poslední zkouška. Tato už nijak nesouvisela s tancem, proto to nebudu rozvádět (pouze naznačím, že šlo hlavně o to zjistit, kam až sahá má trpělivost s tlupou několika ze řetězu utržených postpubescentů[©] – zejména Jarina Nešpora bych nerada jmenovala), musím ovšem přiznat, že její úspěšné zvládnutí asi rozhodlo o (alespoň pro mě) památné větě vedoucí souboru Petry Haluzové: „Tak teď už jsi naša!“

Přestože před návratem do Brna následovala ještě prohlídka národní kulturní památky, vinných sklepů Plže v Petrově (byly k vidění také ve filmu *Jak básníkům chutná život*), zájezd pro mě skončil právě tímto okamžikem. Tento zážitek už mohlo stěží něco překonat.

Anička Pavelčíková

První košt piva

Všem, kteří se rozhodli začít číst tento článek, gratuluji, protože už název je pro spolek konzumující převážně víno, popřípadě všelijaké pálenky, dosti neobvyklý. Ale, věřte tomu nebo ne, dne 22. ledna letošního roku proběhl košt piva na panství rodu Kroulíků a Strýčků.

Vstupným na tuto akci byly dvě láhve dvanáctistupňového piva stejné značky. Tímto počinem byla vytvořena ochutnávková základna, jež na konci registrace komisařů čítala celých 13 vzorků, z toho dva zahraniční. Baterie byla slušná, posuďte sami: Rdegast, Vyškovské pivo, Velkopopovický kozel, Staropramen, Pilsner Urquell, Bráník, Starobrno, Ostravar, Černá hora, Budvar, Janáček,

Zlatý bažant 10% a Zlatý bažant 12%. Jak sami vidíte, ne vždy se podařila dodržet předepsaná hladina alkoholu, některé vzorky měly pouze 11% a 10% Zlatý bažant byl světlá výjimka. Koštovací komise měla 9 členů zastoupených oběma pohlavími. Z toho křehčího

a krásnějšího to byly Natálie Abrahámová a Kristina Škorničková, a zbytek byly ti škaredí: Ing. Martin Strýček, Ing. Jiří Kroulík, Bc. Zdeněk Šebesta, Ing. Jiří Zablazský, Ing. Martin Matuš, Mgr. Přemysl Janík a rtm. Jaroslav Nešpor.

Ochutnávka probíhala ve dvou kolech. Nejprve samotné hodnocení jednotlivých vzorků, kde byla hodnocena barva, chuť, vůně, pěna a celkový dojem. Hodnotící stupnice byla v rozmezí 1 až 5 a komise tyto známky udělovala po společné domluvě. Druhé kolo bylo pojato jako degustace pív, kdy každý měl poznat, o který vzorek se jedná, a napsat svůj tip. Po ochutnání všech třinácti vzorků se komise dozvěděla, v jakém sledu byla piva podávána. Nebylo jednoduché poznat některé vzorky, jiné byly naopak velmi charakteristické. Nejlepší výsledek bylo šest správně určených vzorků. Cena pro vítěze degustátorské soutěže byla velice atraktivní, a to napsat o této akci do slavného Krůžkozoru.

Ale to ještě není vše. Na této bohubilbě akci byl ustanoven jeden fantastický rekord, a to takový, že během dvou hodin každý(á) komisař(ka) vypili 26 pív a mezi tím ještě snědli 12kg bramborových placek, z čehož plyne, že příští akce tohoto druhu na sebe nenechá dlouho čekat.

S péčí a láskou napsal

JeBeZet

Krůžkozor

Vydává Slovácký krůžek v Brně. Vychází zpravidla čtyřikrát ročně.

Je též publikován na internetové adrese www.kruzek.cz.

Odpočivní redaktoři a grafická úprava Václav Linhart a Eva Podbrdská.

Příspěvky zasílejte na adresu vlinhart@bvk.cz, nebo je předejte členům výboru.

Náklad 200 výtisků.